

PATRIMONI

El mes d'octubre passat s'ha creat a Cerdanya l'Associació Cerdana Recerca So (ACRIS), destinada a recollir tota mena de documentació sobre aqueixa comarca, i a editar i produir documents nous, essencialment

videos. L'ACRIS és transfrontera i és formada per cerdans de Catalunya Nord i Sud. D'una part es tractarà pels promotors d'aquesta associació de trobar tota mena de documents antics que seran arxivats en una

sala de l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya de Puigcerdà, documents escrits i sonors, com ara contes, cançons o històries. D'altra part tenen per objectiu de fomentar la creació de documents videos nous, mitjançant llur propi

material, establint en particular relacions amb les universitats més properes de Cerdanya i interessant els joves de Cerdanya a la realització de films documentals, també en relació amb el Festival video d'Estavar.

Una associació transfrontera vol produir documents sobre Cerdanya

L'Associació Cerdana Recerca Imatge So pensa treballar sobretot amb vídeo

Es recolliran també documents antics de tota mena, guardats a l'Arxiu de Puigcerdà

JOAN-LLUÍS LLUÍS

■ **Estavar.**— La idea de crear l'Associació Cerdana Recerca Imatge So (ACRIS) va néixer arran de la necessitat de crear una entitat que pugui compensar el «buit cultural de Cerdanya», tal com diu Yves Grau el seu president, i que pugui ser complementari del Festival Video dels Països Catalans d'Estavar. Una part dels animadors d'aquesta nova associació treballava anteriorment en l'organització d'aqueix festival i esperen doncs poder arribar a col.laboracions regulars. Per Yves Grau «pensem que actualment la cultura cerdana coneix una davallada, la memòria col.lectiva és en perill d'extinció, sobretot que la societat cerdana és en plena mutació, les coses canvien molt ràpidament, i em sembla que una associació com la nostra és indispensable».

La seu social de l'ACRIS serà a Llívia, la seu administrativa a Estavar i els documents seran guardats a l'Arxiu Comarcal de la Cerdanya de Puigcerdà, i posats a disposició del públic; l'ajutament de Sallagosa ha també decidit de deixar una sala a la disposició de l'associació, en la qual serà guardat el material tècnic. Així, segons els seus responsables queda reflectida la pertinència de l'associació al conjunt de la Cerdanya, independentment de la frontera. Es tractaria fins i tot de la primera associació de l'Estat francès a haver estat concebuda en els seus estatuts per poder funcionar sobre dos estats alhora, segons diu Yves Grau, president de l'associació, i és per repondre a la legislació francesa que la seu social i la seu administrativa han estat separades.

El consell d'administració de l'Associació Cerdana Recerca Imatge So és repartit entre persones de les dues bandes de la comarca. El finançament n'és assegurat essencialment pel SIVOM (Sindicat intercomunal a vocació múltiple) de l'Alta Vall del Segre, de la diputació de Girona, la Generalitat de Catalunya i s'espera també subvencions de la Comunitat Europea, gràcies als programes transfronterers. L'objectiu de l'associació és d'arribar ràpidament a poder contractar una persona a mig temps, encarregada de la gestió del mate-

L'Arxiu Comarcal de la Cerdanya de Puigcerdà on seran arxivats els documents de l'ACRIS. Foto: Eudald Picas.

rial i de les feines administratives, la qual haurà de ser perfectament bilingüe.

Col·lecta de sons

Pel que fa a la conservació de documents existents, es provarà de recollir fotos, films, però també gravats, llibres cartes o tota mena de documents escrits, això establint relacions amb els ajuntaments de Cerdanya, d'altres associacions i també fent crides als particulars, per tal que fassin préstecs o donacions. La col·lecta de sons és també un dels objectius de l'ACRIS: cants i músiques tradicionals, rondalles i llegendes, històries reals, proverbis,

particularitats cerdanes del català seran també arxivades. L'Institut de l'Audiovisual de Tolosa hauria de permetre de fer una còpia d'un film de 8mm sobre Jean Moulin, que va fer vacances a Cerdanya. El conjunt dels films col·lectats haurien de ser copiats en diversos exemplars per tal de facilitar llur difusió.

La realització i la producció de films nous és una de les prioritats de l'ACRIS, que primer de tot vol aconseguir material: càmeres videos, taules de muntatge i material divers que ha estat xifrat a uns 478.000 francs. Amb aquest material s'espera poder formar joves de Cerdanya a les tècniques videos tot

incitant-los a estudiar la vida i la història de la comarca. Esperen en particular poder realitzar films a l'entorn del Festival de video d'Estavar, belleu també en relació amb estudiants de departament video de diverses universitats, amb les qual els promotors de l'ACRIS volen lligar contactes, en particular amb les universitats de Perpinyà, Barcelona, Tolosa i Montpeller. Un dels projectes immediats és de realitzar un film sobre el filòsof marxista francès Louis Althusser, desaparegut fa algunes setmanes, que tenia una casa a Er, gràcies a la col.laboració d'una de les seues amigues que viu a Perpinyà.

un Arxiu comarcal a Puigcerdà, per tota la Cerdanya

J.L.L.

■ **Perpinyà.**— L'Arxiu Comarcal de Cerdanya de la Puigcerdà, creat pel Consell Comarcal de la Cerdanya —és a dir la part sud catalana de la comarca— servirà a la conservació del material de l'Associació Cerdana Recerca Imatge So, al seu fitxatge i a la seua consulta. Les modalitats exactes d'aquesta funció no han pas encara estat completament definides, però Sebastià Bosom, el seu director —membre del consell d'administració de l'ACRIS— diu que ha seran oficialitzades després que s'hagi elaborat un conveni.

L'Arxiu Comarcal de la Cerdanya ha estat creat el mes de juny passat amb l'objectiu de reunir conservar i posar a l'abast del públic el patrimoni documental cerdà d'ençà el segle XII, i és considerat com un dels més rics de Catalunya. Aquest arxiu, que manté relacions amb els Arxius departamentals de Catalunya Nord, segons Sebastià Bosom, és freqüentat tant pels nord catalans com pels sud catalans i, pel que fa a la recerca universitària segons ell atreu sobretot investigadors de Catalunya Nord: «no sé si això demostra una inquietud més gran per la història local o si es tracta d'una necessitat professional més important, però tenim més gent de Catalunya Nord». L'arxiu, utilitzat també per la recerca genealògica, és visitat en aquest propòsit indistintament per catalans del nord i del sud de la frontera.

Un dels projectes de l'Arxiu, en col.laboració amb el Grup de recerques arqueològiques de Cerdanya —de Catalunya Nord— i l'Institut d'Estudis Ceretans —de Catalunya Sud— és la creació d'una revista d'història local, intitoluada *Ceretània*.

Una nova entitat del Consell Comarcal de la Cerdanya, una biblioteca, serà oberta al primer trimestre de l'any 1991. Aquesta biblioteca, que constarà de nou mil volums i que serà íntegrament informatitzada, segons Sebastià Bosom podrà ser també utilitzada pels cerdans de Catalunya Nord. Segons ell no s'ha de descartar tampoc la possibilitat que el bibliobús, un dels serveis de la biblioteca, pugui recórrer la part nord catalana de la Cerdanya: «sense que se'n hagi parlat encara no es pot pas excloure, ja que és admes perfectament que l'Arxiu sigui utilitzat pel conjunt de la Cerdanya, pot arribar, en el marc dels acords transfronterers.»